

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. sausio 23 d. Nr. 21RE-
(AG-1122/04-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant R.M., dalyvaujant pareiškėjo (duomenys neskelbtini) įgaliotam atstovui advokatui A.P., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrino pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą atsakovui Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) (toliau – pareiškėjas) skunde prašo: 1) panaikinti Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) 2025 m. lapkričio 28 d. sprendimą Nr. 5-IL-30653 (toliau – Sprendimas).

Pareiškėjo įgaliotas atstovas Komisijos posėdyje atsisakė skundo reikalavimo taikyti laikinąsias apsaugos priemones – sustabdyti Sprendimo vykdymą iki skundo nagrinėjimo iš esmės ir procesinio dokumento įsiteisėjimo.

Pareiškėjas skunde paaiškina, kad 2024 m. rugpjūčio 14 d. jam buvo išduotas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus Nr. L1-0014585. Leidimo pagrindu registruoti ginklai – lygiavamzdis šautuvas MP 27 EM, Nr. 082758831 ir graižtvinis šautuvas CZ 550 LUX, Nr. B023511. Pareiškėjui 2025 m. vasario 3 d. ikiteisminio tyrimo metu Nr. 01-1-31575-24 buvo pareikšti kaltinimai pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 140 straipsnio 2 dalį. Tačiau Vilniaus miesto apylinkės teismas 2025 m. gegužės 29 d. nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) vadovaudamasis BK 303 straipsnio 4 dalimi ir BK 40 straipsniu, nusprendė nutraukti baudžiamąją bylą ir atleisti pareiškėją nuo baudžiamosios atsakomybės, taikant laidavimą be užstato dvejų metų laikotarpiui. Atsižvelgiant į tai, atsakovas sprendė, kad pareiškėjas nelaikomas nepriekaištingos reputacijos asmeniu, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte. Dėl to priėmė Sprendimą, kuriuo panaikino pareiškėjui leidimą laikyti (nešiotis) ginklus. Sprendimu taip pat sprendė, kad pareiškėjo vardu registruoti ginklai paimami, laikomi policijos ginklų saugykloje ir turi būti realizuojami, o jų nerealizavus – nurašomi ir sunaikinami per 6 mėnesius.

Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punktą nustato, kad asmuo nėra laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, įskaitant atleidimą pagal laidavimą, per tam tikrą laikotarpį. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą savo teisine prigimtimi neturi būti tapatinamas su teistumu ir negali būti laikoma, kad asmuo kelia nuolatinę grėsmę visuomenės saugumui. Pareiškėjo nuomone, minėta Įstatymo nuostata negali būti taikoma

formaliai, ypač kai to pasekmė yra ir potencialus nuosavybės (ginklų) praradimas. Policijos departamentas taikydamas šią nuostatą, nepateikė jokios pareiškėjo individualios rizikos analizės, t. y. neįvertino ar nusikalstama veika susijusi su ginklų laikymu ar naudojimu, nevertino pareiškėjo asmenybės, jo elgesio, gyvenimo būdo, ar asmuo anksčiau yra padaręs teisės pažeidimų, nevertino ar pareiškėjas šiuo metu kelia realų pavojų dėl ginklų laikymo ar naudojimo. Viešojo administravimo subjektas negali automatiškai taikyti griežčiausios priemonės – leidimo panaikinimo, neįvertinęs ar priemonė būtina siekiant saugumo tikslo ar egzistuoja mažiau ribojančios priemonės. Sprendime nenurodyta, kodėl pasirinkta griežčiausia sankcija.

Teigia, jog palikus Sprendimą galioti, jam priklausantys ginklai būtų sunaikinti arba perleisti tretiesiems asmenims, jeigu jis per nustatytą terminą jų nespėtų ar negalėtų realizuoti. Toks elgesys neproporcingai riboja pareiškėjo teisę į nuosavybę ir pažeidžia teisėtą lūkesčių principą. Pasak pareiškėjo, Sprendimas neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų. Sprendime nenurodyta, kokiais konkrečiais įrodymais grindžiamas pareiškėjo pavojingumo ir reputacijos vertinimas.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjo įgaliotas atstovas palaikė skunde išdėstytus argumentus ir poziciją. Pažymėjo, kad atsakovas itin formaliai taikė teisinį reglamentavimą, nevertino pareiškėjo asmenybės aspektų. Sprendimas turi būti panaikintas.

Atsakovas Policijos departamentas atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas paaiškina, kad baudžiamoji byla pareiškėjo atžvilgiu buvo nutraukta ne dėl to, jog nebuvo padaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamosios nusikaltimo požymių, bet dėl to, kad pareiškėjas buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą. Įstatyme yra išsamiai nurodytos sąlygos bei nustatytas platus ratas atveju, kada asmeniui gali būti panaikintas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus. Kartu aiškiai įtvirtinta įstatymų leidėjo valia nepriekaištingos reputacijos asmenimis nelaikyti asmenų, kurie dėl padaryto tyčinio nusikaltimo panaudojant fizinį smurtą ar grasinimus, už kuriuos BK numatyta didžiausia bausmė neviršija 3 metų laisvės atėmimo, atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės BK nustatytais pagrindais ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai. Nusikalstama veika, numatyta BK 140 straipsnio 2 dalyje priskiriama prie nesunkių tyčinių nusikaltimų, už kurių padarymą numatyta maksimali bausmė laisvės atėmimas iki 2 metų. Pagal Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punktą, asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jei nuo jo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagal BK nėra praėję 3 metai. Nuo pareiškėjo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai.

Nepaisant to, kad pareiškėjas įsiteisėjęsiu teismo nuosprendžiu yra atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, tačiau jis atitinka Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatytą sąlygą, todėl nelaikytinas nepriekaištingos reputacijos asmeniu. Todėl buvo pakankamas teisinis ir faktinis pagrindas panaikinti pareiškėjui išduotą leidimą laikyti (nešiotis) ginklus. Priimtas Sprendimas visiškai atitinka esamą teisinį reglamentavimą, nepažeidžia asmens ir visuomenės interesų pusiausvyros, dėl to nėra pagrindo jo naikinti.

Akcentuoja, jog pareiškėjas privalėjo ir galėjo įvertinti galimus savo neteisėto elgesio žalingus padarinius ir atsižvelgti į tai, kad tokiais savo veiksmais sukels neigiamas pasekmes. Smurtavimas prieš kitą asmenį charakterizuoja pareiškėją kaip keliantį grėsmę savo ar kitų asmenų sveikatai ar gyvybei. Pareiškėjas naudojo fizinį smurtą prieš savo artimąjį, dėl ko buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, kuris buvo nutrauktas atleidžiant jį nuo atsakomybės, perduodant laiduotojos (duomenys neskelbtini) atsakomybei, nustatant 2 metų laidavimo terminą be užstato. Pareiškėjo argumentas, kad atsakovas netinkamai ištyrė ir įvertino nustatytas aplinkybes, yra tik jo vertinimas, kuris nepaneigia nustatytų faktų. Pareiškėjo elgesys patvirtina, jog jis Įstatymo keliamų aukštų reikalavimų neatitiko. Pareiškėjo interesas naudotis ginklu nėra svarbesnis už viešąjį interesą užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą, ribojant ginklų prieinamumą asmenims, kurie neatitinka įstatymų keliamų reikalavimų.

Praėjus teisės aktuose nustatytam terminui pareiškėjas galės teikti prašymą išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus. Gavus visus tinkamai įformintus dokumentus, bus atliekami patikrinimai

siekiant nustatyti, ar nėra priežasčių, dėl kurių leidimas laikyti (nešiotis) ginklus pareiškėjui galėtų būti neišduodamas. Be to, panaikinus leidimo laikyti ar nešiotis ginklus galiojimą, pareiškėjas per 6 mėnesius privalo kreiptis dėl tolesnio ginklų realizavimo ar naudojimo, o to nepadarius, ginklai ir šaudmenys teisės aktų nustatyta tvarka bus perduoti sunaikinti.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl Policijos departamento Sprendimo teisėtumo.

Remiantis byloje surinktais duomenimis, nustatyta, kad Policijos departamentas pareiškėjui 2024 m. rugpjūčio 14 d. išdavė leidimą laikyti (nešiotis) ginklus Nr. L1-0014585. Pareiškėjo vardu registruoti ginklai: lygiavamzdis šautuvas MP 27 EM, Nr. 082758831 ir graižtvinis šautuvas CZ 550 LUX, Nr. B023511.

Nustatyta, jog 2024 m. rugpjūčio 15 d. ikiteisminio tyrimo metu Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjui buvo pareikšti kaltinimai pagal BK 140 straipsnio 2 dalį.

Policijos departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 4 straipsnio 8 dalies 2 punktu, Įstatymo 41 straipsnio 6 dalimi, Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių paėmimo ir tolesnio jų panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 5-V-551 „Dėl ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių paėmimo ir tolesnio jų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Tvarkos aprašas) 4.4 punktu, Lietuvos policijos generalinio komisaro 2003 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-362 patvirtinto aprašo „Dėl fizinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 95 punktu, 2024 m. rugpjūčio 19 d. priėmė sprendimą Nr. 5-IL-21236, kuriuo nusprendė: paimtus pareiškėjo ginklus saugoti tol, kol bus priimtas galutinis procesinis sprendimas ikiteisminiame tyrime; apriboti pareiškėjo leidimo laikyti (nešiotis) ginklus galiojimą; apie priimtą sprendimą pranešti pareiškėjui.

Vilniaus miesto apylinkės teismas 2025 m. gegužės 29 d. nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėją pripažino kaltu padarius nusikalstamą veiką, numatytą BK 140 straipsnio 2 dalyje. Tačiau, vadovaudamasis BK 40 straipsniu, teismas pareiškėją atleido nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą, perduodant jį laiduotojos (duomenys neskelbtini) atsakomybei ir nustatant dvejų metų laidavimo terminą be užstato. Teismas baudžiamąją bylą nutraukė ir iš dalies tenkino nukentėjusiosios civilinį ieškinį bei, vadovaudamasis BK 94 straipsnio 1 dalies 5 punktu, perdavė pareiškėjo ginklus saugoti.

Byloje pateiktas Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenų 2025 m. lapkričio 25 d. išrašas apie fizinį asmenį patvirtina, jog Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. gegužės 29 d. nuosprendis baudžiamojoje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) įsiteisėjo 2025 m. lapkričio 19 d.

Policijos departamentas, vadovaudamasis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punktu, 18 straipsnio 2 dalies 7 punktu, 40 straipsnio 9 dalimi, 41 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Tvarkos aprašo 17 ir 18 punktais priėmė Sprendimą, kuriuo nusprendė: panaikinti pareiškėjo leidimo laikyti (nešiotis) ginklus galiojimą, apie priimtą sprendimą pranešti pareiškėjui ir įpareigoti Įstatymo nustatyta tvarka realizuoti paimtus ginklus, pareiškėjui per 6 mėnesius nepateikus prašymo dėl pasirinkto ginklų realizavimo būdo, ginklus perduoti Išteklių agentūrai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Išteklių agentūra).

Pareiškėjas, nesutikdamas su Sprendimu, pateikė skundą Komisijai.

Įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šio įstatymo tikslas – reglamentuoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartą siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą, o 2 dalyje nurodyta, kad šio įstatymo paskirtis – nustatyti ginklų, ginklų priedėlių ir šaudmenų klasifikavimo į kategorijas nuostatas, ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvartos ir jos kontrolės teisinius pagrindus ir subjektų, kurių veikla susijusi su ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis, teises ir pareigas.

Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punkte numatyta, kad leidimai nešiotis ir leidimai laikyti Įstatymo 3 straipsnio 2, 6–10 punktuose nurodytus ginklus B, C kategorijų ginklus ir šaudmenis panaikinami atsiradus šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3, 4, 7, 9 punktuose ir (ar) 18 straipsnio 2 dalyje, išskyrus 18 straipsnio 2 dalies 9 punktą, numatytoms sąlygoms.

Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte numatyta, kad nepriekaištingos reputacijos asmeniu nelaikomas asmuo, kuris dėl padaryto tyčinio nusikaltimo panaudojant fizinį smurtą ar grasinimus, už kuriuos BK numatyta didžiausia bausmė neviršija 3 metų laisvės atėmimo, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės BK nustatytais pagrindais ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai.

Įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 2 punkte pažymėta, kad policijos įstaiga ir kitos įstatymų įgalios valstybės institucijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis paima panaikinus atitinkamos licencijos, rašytinio sutikimo, leidimo nešiotis ginklus, leidimo laikyti ginklus galiojimą.

Aprašo 55.1 papunktyje nurodyta, kad leidimo laikyti (nešiotis) ginklus ar neterminuoto leidimo laikyti (nešiotis) ginklus galiojimas panaikinamas Įstatymo 40 straipsnyje nustatyta tvarka.

Tvarkos aprašo 17 punkte nurodyta, kad įgalios pareigūnas, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų įsigaliojus sprendimui dėl leidimo laikyti ir (ar) nešiotis ginklus galiojimo panaikinimo pasiūlo ginklų ir šaudmenų savininkui ne vėliau kaip per 6 mėnesius pateikti prašymą dėl tolesnio ginklų naudojimo: perdirbti ginklus ir šaudmenis į visiškai netinkamus naudoti ginklus ir šaudmenis arba juos realizuoti per savininko pasiūlytą prekiautoją ginklais arba perduoti ginklus ir šaudmenis sunaikinti Išteklių agentūrai.

Tvarkos aprašo 18 punkte nurodyta, kad, jeigu ginklų savininkas per 6 mėnesius nuo rašto gavimo dienos nesikreips į policijos įstaigą su prašymu realizuoti ginklus, šaudmenis, jų dalis, nepasiūlys jų perduoti prekiautojui ginklais ar nepateiks prašymo dėl tolesnio ginklų naudojimo, ginklai ir šaudmenys po 6 mėnesių bus perduoti Išteklių agentūrai.

Aprašo 110 punkte nurodyta, kad ginklas, atsižvelgiant į Aprašo 111–120 punktų nuostatas, išregistruojamas, jeigu ginklo savininkui panaikintas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus ar neterminuotas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus. Aprašo 116 punkte nurodyta, kad ginklo išregistravimo pagrindas Aprašo 110.6 papunktyje nurodytu atveju yra jo realizavimas arba konfiskavimas ir tai patvirtinantys dokumentai.

Įstatymo 40 straipsnio 9 dalyje nurodyta, kad leidimo nešiotis ginklus ar leidimo laikyti ginklus galiojimo panaikinimas įsigalioja iš karto po sprendimo jį panaikinti priėmimo, nors jis ir ginčijamas.

Sisteminė šių teisės nuostatų analizė patvirtina, kad Policijos departamentui suteikti įgaliojimai panaikinti išduotą leidimą laikyti (nešiotis) ginklus Įstatyme ir Apraše nustatyta tvarka. Policijos departamentas turi surinkti ir vertinti aplinkybes, dėl kurių gali būti panaikinamas leidimas, patvirtinanti medžiaga, kuria grindžiamas priimamas sprendimas. Sprendimas dėl leidimo panaikinimo surašomas laisva forma, jį tvirtina įgalios policijos įstaigos vadovas ar jo įgalios asmuo.

Pareiškėjas ginčija Policijos departamento Sprendimo, kuriuo pareiškėjui buvo panaikintas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus, teisėtumą ir pagrįstumą. Iš pareiškėjo skundo turinio matyti, kad pareiškėjas ginčija Sprendimą tuo aspektu, jog atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą savo teisine prigimtimi nėra tapatinamas su teistumu. Pareiškėjo vertinimu, pagal Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punktą asmuo, kuris nėra laikomas nepriekaištingos reputacijos, neturi teisės įsigyti B ir C kategorijų ginklų bei jų šaudmenų, tačiau taikant šią nuostatą, turi būti vertinama konkretaus asmens (pareiškėjo) individuali rizika, o ne formaliai konstatuojamas reputacijos neatitikimas. Pareiškėjo atstovas ir Komisijos posėdyje pažymėjo, kad atsakovas formaliai pritaikė Įstatymą, nevertino pareiškėjo asmenybės.

Komisija pirmiausia pažymi, jog Įstatyme įtvirtinto reguliavimo prasme fizinio asmens nepriekaištinga reputacija nėra vertinamoji kategorija, suteikianti diskreciją specialiajam subjektui, kurį įstatymų leidėjas įgaliojo priimti sprendimus dėl leidimų laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo ir sprendimus dėl leidimo panaikinimo laikyti (nešiotis) ginklus, pačiam nuspręsti, kuriuo atveju asmuo laikytinas nepriekaištingos reputacijos asmeniu pagal šį Įstatymą, o kuriuo – nelaikytinas (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2019 m. gruodžio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1909-502/2019).

Pagal LVAT suformuotą praktiką, teistumo pasibaigimas (kai asmuo baudžiamosios justicijos požiūriu nebelaikomas teistu) negali būti suprantamas taip, jog esą išnyksta pats asmens nuteisimo faktas, ir nereiškia, kad kitose teisinių santykių srityse, pvz., vertinant asmens reputaciją, negali būti atsižvelgiama į tai, ar asmuo buvo teistas. Vadinas, sąvokos „teistas“ ir „turintis teistumą“ iš esmės

skiriasi, t. y. teistumas baudžiamosios justicijos požiūriu gali pasibaigti ar būti panaikintas, bet pats asmens nuteisimo faktas niekaip negali būti panaikintas ir visada lieka jo gyvenimo biografijos dalimi ir faktu, kuris Įstatymo prasme yra reikšmingas vertinant pareiškėjo atitiktį nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Taigi, pareiškėjo teistumas už atitinkamą BK numatytą veiką, nors jis ir yra išnykęs baudžiamosios justicijos požiūriu, yra asmens biografijos faktas, kuris Įstatymo prasme yra reikšmingas vertinant jo reputaciją, keliamą grėsmę kitų asmenų ar savo gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui (žr., pvz., LVAT 2018 m. balandžio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-965-502/2018).

Iš Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. gegužės 29 d. nuosprendžio baudžiamojoje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) turinio nustatyta, jog pareiškėjas pripažintas kaltu pagal BK 140 straipsnio 2 dalį (fizinio skausmo sukėlimas ar nežymus sveikatos sutrikdymas savo artimajam giminaičiui ar šeimos nariui), dėl to, kad 2024 m. rugpjūčio 15 d., apie 00:00 val., (duomenys neskelbtini) būdamas neblaivus, žodinio konflikto metu, pargriovė savo žmoną ant grindų ir ranka paėmęs ją už kaklo smaugė ją bei du kartus sudavė jai į dešinę ranką, tokiais savo veiksmais pareiškėjas sukėlė nukentėjusiajai (žmonai) fizinį skausmą.

Taigi, byloje neginčijamai nustatyta, kad pareiškėjas 2024 m. rugpjūčio 15 d. prieš sutuoktinę panaudojo fizinį smurtą, padarydamas tyčinę nusikalstamą veiką. Nors Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. gegužės 29 d. nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjas atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą dėl BK 140 straipsnio 2 dalyje numatytos veikos padarymo, dėl kurios jis visiškai prisipažino, tačiau atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagrindas nepaneigia smurto prieš sutuoktinę fakto ir tyčinės nusikalstamos veikos padarymo. Taigi, Įstatymo prasme buvo nustatytas pareiškėjo asmens biografijos reikšmingas faktas.

BK 140 straipsnio, reglamentuojančio baudžiamąją atsakomybę už fizinio skausmo sukėlimą ar nežymų sveikatos sutrikdymą, 2 dalyje įtvirtinta, jog tas, kas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą veiką (mušdamas ar kitaip smurtaudamas sukėlė žmogui fizinį skausmą arba nežymiai jį sužalojo ar trumpam susargdino) padarė savo artimajam giminaičiui ar šeimos nariui, baudžiamas viešaisiais darbais arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Atsižvelgiant į Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 7 punkto nuostatas ir byloje nustatytas faktines aplinkybes, akivaizdu, jog buvo nustatytas faktinis ir teisinis pagrindas pareiškėjui panaikinti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, jam padarius tyčinę nusikalstamą veiką (panaudojant smurtą), už kurią numatyta didžiausia bausmė neviršija 3 metų laisvės atėmimo. Vien tai, jog asmuo pripažintas padaręs smurtinį nusikaltimą ir atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės BK nustatytais pagrindais ir nuo atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės dienos nepraėjo 3 metai, yra pakankama priežastis nelaikyti asmens esant nepriekaištingos reputacijos asmeniu.

Taigi, nustatytos aplinkybės pagrindžia, kad Policijos departamentas turėjo teisinį pagrindą priimti skundžiamą Sprendimą. Šiuo atveju negali būti vertinama, kad atsakovas formaliai taikė Įstatymą. Policijos departamentas veikė teisėtai, taikydamas Įstatymą.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad palikus Sprendimą galioti, jam priklausantys ginklai bus sunaikinti arba perleisti tretiesiems asmenims, jeigu jis per nustatytą terminą jų nespėtų ar negalėtų realizuoti. Be to, Sprendime nenurodyta, kodėl pasirinkta būtent griežčiausia sankcija.

Visų pirma, pareiškėjo interesas naudotis ginklu nėra svarbesnis už viešąjį interesą užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą, ribojant ginklų prieinamumą asmenims, kurie neatitinka įstatymų keliamų reikalavimų. (žr., pvz., LVAT 2017 m. sausio 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1091-575/2017). Pažymėtina, jog teisė turėti ir laikyti ginklus įgyjama pagal Įstatymo nuostatas. Įstatymo nuostatos rodo, kad asmenims, kurie nori įsigyti arba laiko (nešiojasi) ginklus ir šaudmenis, jų elgesiui keliami itin aukšti reputacijos, rūpestingumo ir atidumo reikalavimai. Kompetentingų institucijų neigiamos informacijos disponavimas apie atitinkamą asmenį yra svarios aplinkybės, leidžiančios jam neleisti laikyti (nešiotis) šaunamuosius ginklus. Nagrinėjamu atveju, tokia informacija ir buvo individualiai nustatyta pareiškėjo atveju.

Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punktas įtvirtina, kad reikalavimas panaikinti leidimą nešiotis ir laikyti B, C kategorijų ginklus ir šaudmenis, esant nagrinėjamai sąlygai, yra išreikštas imperatyviai, t. y. nesuteikiant kompetentingam viešojo administravimo subjektui teisės priimti kitokio pobūdžio

sprendimo. Taigi, Policijos departamentas, nustatęs Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 5 punkte, 18 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatytų sąlygų egzistavimą, neturi veiksmų laisvės vertinti nusikaltimo pobūdį, jo padarymo aplinkybes, individualią situaciją ar dar kokias nors sąlygas, išskyrus tas, kurios aptartos minėtose Įstatymo nuostatose. Analogiškos pozicijos laikomasi LVAT praktikoje (žr., pvz., 2024 m. lapkričio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-736-968/2024).

Byloje nagrinėjamų teisinių santykių kontekste taip pat nenustatyta išimtinai svarbių kitų aplinkybių, kurios leistų daryti išvadą dėl pareiškėjui paskirtos sankcijos neproporcingumo, o tuo pačiu akivaizdus jos neteisingumo. Kaip minėta, privataus intereso negalima iškelti aukščiau už visuomeninį interesą. Byloje nėra duomenų, jog ginklų bei šaudmenų laikymas būtų susijęs su pareiškėjo pragyvenimo šaltiniu, sveikatos ir (ar) gyvybės saugumu.

Pareiškėjas teigia, kad atsakovas priimdamas Sprendimą nevertino pareiškėjo asmenybės, t. y. jo elgesio, gyvenimo būdo, ar asmuo anksčiau yra padaręs teisės pažeidimų, nevertino ar pareiškėjas šiuo metu kelia realų pavojų dėl ginklų laikymo ar naudojimo.

Šiuo aspektu pažymėtina, jog pareiškėjo nurodomos aplinkybės nėra teisiškai reikšmingos. Komisijos vertinimu, pareiškėjo padaryta nusikalstama veika (fizinio skausmo sukėlimas žmonai) yra siejama su pavojumi kito asmens gyvybei, sveikatai. Šios veikos pobūdis leidžia neigiamai vertinti pareiškėjo elgesį, jo polinkį nesilaikyti teisinio reguliavimo, netinkamas nuostatas į valstybėje nustatytą tvarką, charakterizuoja pareiškėją kaip negerbiančią valstybėje galiojančių įstatymų.

Sprendimas, kuriuo panaikintas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus, priimtas remiantis Vilniaus miesto apylinkės teismo 2025 m. gegužės 29 d. nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. (duomenys neskelbtini). Byloje pateikti papildomi duomenys. Iš byloje pateikto Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro 2025 m. lapkričio 25 d. išrašo apie fizinį asmenį matyti, kad Vilniaus miesto 1-ojo apylinkės teismo 2012 m. kovo 3 d. nutartimi pareiškėjas buvo pripažintas kaltu padaręs nusikalstamą veiką, numatytą BK 140 straipsnio 1 dalyje. Nors minėta baudžiamoji byla buvo nutraukta taikant BK 38 straipsnio 1 dalies 3–4 punktus, tačiau tai nepaneigia fakto, kad pareiškėjas buvo įvykdęs nusikalstamą veiką. Be to, iš pateikto minėto Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro išrašo matyti, kad pareiškėjo ankstesnis elgesys taip pat nebuvo nepriekaištingas.

Pareiškėjas skunde nurodo, jog Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų.

VAI 10 straipsnio 5 dalies 1–8 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; administracinio sprendimo data; administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai; administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Paminėtos VAI nuostatos nustato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAI įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo subjektai, priimdami individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją (žr., pvz., LVAT 2012 m. rugsėjo 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A556-2134/2012, 2018 m. liepos 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018).

Komisija, įvertinusi aukščiau šiame sprendime nustatytas faktines aplinkybes ir taikytiną teisinį reglamentavimą, prieina prie išvados, kad atsakovas iš esmės teisingai taikė teisės normas, išsamiai išnagrinėjo faktines bylos aplinkybes, priėmė pagrįstą ir teisėtą Sprendimą. Atsakovas, vykdydamas jam pavestas funkcijas užtikrinti saugų ir teisėtą ginklų naudojimą, tikrinamu atveju ėmėsi adekvačių bei proporcingų prevencinių priemonių, tinkamai įgyvendino Įstatymo nuostatas. Sprendimas nepažeidžia specialiais norminiais aktais nustatytos asmens ir visuomenės interesų pusiausvyros. Sprendimas atitinka esminius VAI 10 straipsnio reikalavimus ir suformuotą LVAT praktiką. Tokiu būdu nėra teisinio pagrindo naikinti ginčijamą Sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė